Zevende Internationale Olympiade in de Theoretische, Mathematische en Toegepaste Taalkunde

Wrocław (Polen), 26–31 juli 2009

Opgaven van de individuele wedstrijd

Regels voor het opschrijven van de antwoorden

- 1. Schrijf de formulering van de opgave niet over. Schrijf de oplossing van elke opgave op een apart vel (of vellen) papier. Zet op elk vel het nummer van de opgave, je plaatsnummer en je achternaam. Dit om te zorgen dat je antwoorden op de juiste manier worden nagekeken.
- 2. Beargumenteer je antwoorden goed. Ook een geheel goed antwoord levert minder punten op als het niet wordt uitgelegd.

Opgave Nr 1 (20 punten). Gegeven zijn woordgroepen in het Nederlands en hun vertalingen in het Soelka:

1 betelnoot a vhoi a tgiang 1 yam a tu a tgiang 2 betelnoten a lo vhoi a lomin 2 kokosnoten a lo ksie a lomin 3 betelnoten o vuo a korlotge

3 broodvruchten a moulang hori orom a tgiang

4 yams o sngu a korlolo

6 yams o sngu a ktiëk hori orom a tgiang 7 betelnoten o vuo a ktiëk hori orom a lomin 10 broodvruchten a lo ngaitegaap hori orom a moulang 10 kokosnoten a lo ngausmia hori orom a lomin

10 yams o sngu a lo ktiëk

15 kokosnoten o ngausmia a korlotge hori orom a korlotge

16 kokosnoten o ngausmia a korlolo

o ngaitegaap a korlolo hori orom a moulang 18 broodvruchten

18 yams o sngu a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlotge 19 betelnoten o vuo a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlolo

20 yams o sngu a mhelom

(a) Vertaal in het Nederlands:

(b) Vertaal in het Soelka:

a ksie a tgiang o ngaitegaap a korlotge o ngausmia a ktiëk o vuo a lo ktiëk hori orom a taiana

14 yams 15 broodvruchten

20 betelnoten

⚠ Het Soelka behoort tot de familie van de Oost-Papoeatalen. Het wordt door ongeveer 3500

mensen gesproken in de provincie East New Britain van Papoea-Nieuw-Guinea. Betelnoten zijn eigenlijk zaden van een bepaald soort palm. Een vam is de eetbare knol van

de gelijknamige tropische plant.

-Evgenia Korovina, Ivan Derzhanski

2 yams

Opgave Nr 2 (20 punten). Gegeven zijn woorden in het Maninka en het Bamana in het N'ko-schrift en het Latijnse schrift en hun Nederlandse vertaling:

(a)			
( )	A <u>J</u> EIH <u>J</u> En5A	bàlákàwúli	verrassing; zandhoen (een soort vogel)
	كلطسّلت	játùrú	hyena
	ΨĒ₽ŶZY	kòlijí	waswater
	בוֿצו	wàlá	lei
	ͰͰϒϙͿϪͱͱͰ	kúmayira	reclame
	Υ±¬ΔῦΕἶΕῦЬ	tùbabumóri	pastoor
	<u>tāHI9Ŷ</u> F	?	onbesneden jongen
	ALZuPl	?	luciferverkoper
	?	kòrikóri	roest
	?	báwò	want

(b)			
()	ĨESITA	márajàba	dag!
	ΖΥΡΠΙΔΙ	jílasama	nijlpaard
	ϒͲͿϯϯϙϯϯ	kòrokarasí	gerontocratie
	ברו	kàna	moge het zijn
	лдЬЎпЇЕ	bàsitéme	ruwe zeef
	בוֿאלדבֿאב	nàmátòrokó	hyena
	<u> </u>	?	regenboog
	طلمات	?	(lampen)licht
	6Pc6Pc	?	een soort kleine muggen; honing van deze muggen
	?	jàmanaké	de vreugden, genoegens van de jeugd
	?	létere	brief
	?	bìlakóro	onbesneden jongen

Vul de opengelaten vakken in.

 $\ \, \triangle \,$ Het N'Ko-schrift is in 1949 ontworpen door de Guineese verlichter Solomana Kante.

Voor het Latijnse schrift geldt: $\mathbf{j}=j$ in jazz, $\mathbf{y}=j$ in jas, $\boldsymbol{\varepsilon}$ is een open e, $\boldsymbol{\upsilon}$ is een open o. De tekentjes $\boldsymbol{\dot{\omega}}$ en $\boldsymbol{\dot{\omega}}$ geven resp. de hoge en de lage toon aan (niveau van de stemtoon bij het uitspreken van de lettergreep); als geen van beide tekentjes anwezig is, heeft de lettergreep een middentoon.

Het Bamana en het Mandinka behoren tot de Manding-groep van de Mande-taalfamilie. Ze worden gesproken in Mali, Guinee en andere landen van West-Afrika. Deze twee talen staan heel dicht bij elkaar; het verschil tussen de twee is niet van belang voor de opgave.

—Ivan Derzhanski

Opgave Nr 3 (20 punten). Hieronder volgen de namen van 24 Birmese kinderen en hun geboortedata:

jonge	ns	me	meisjes		
naam	geboortedatum	naam	geboortedatum		
kaun mya?	01-06-2009	pan we	04-06-2009		
zeiya cə	09-06-2009	thoun un	06-06-2009		
pyesoun aun	18-06-2009	khiη le nwε	08-06-2009		
ne liq	20-06-2009	wiŋ i muŋ	10-06-2009		
lwių koko	24-06-2009	mimi khaiŋ	18-06-2009		
phoun nain thun	25-06-2009	su mya? so	30-06-2009		
myo khin win	02-07-2009	susu wiŋ	07-07-2009		
tiŋ mauŋ la?	04-07-2009	yadana u	08-07-2009		
khaiŋ miŋ thuŋ	06-07-2009	tių za mo	11-07-2009		
win co aun	08-07-2009	yinyin myin	15-07-2009		
thε? auη	11-07-2009	keþi thuŋ	20-07-2009		
shan thun	21-07-2009	shu man co	21-07-2009		

Op 14-06-2009, 16-06-2009, 24-06-2009, 09-07-2009, 13-07-2009 en 18-07-2009 werden nog zes Birmese kinderen geboren. Dit zijn hun namen:

- jongens: ηwe sinbu, so mo co, yε aun nain
- meisjes: daliya, e tin, phyuphyu win

Wie werd wanneer geboren?

 $\triangle$ De Birmese namen worden in een vereenvoudigde Latijnse transcriptie gegeven. $\mathbf{c} \approx tsj$ in tsjech, $\mathbf{\varepsilon}$ is een open e, $\mathbf{h}$ geeft aspiratie (uitspreken met aanblazen) van de voorafgaande medeklinker aan, $\mathbf{\eta} = ng$ in eng, $\mathbf{\eta}$ geeft een nasale uitspraak van de voorafgaande klinker aan, $\mathbf{o}$ is een open o, $\mathbf{b} \approx$ de Engelse th in with, $\mathbf{y} = j$ in jas, $\mathbf{r}$ is een medeklinker (de zg. glottisslag).

—Ivan Derzhanski, Maria Cydzik

Opgave Nr 4 (20 punten). Gegeven zijn Oudindische woordstammen waarvan wordt aangenomen dat ze de oorspronkelijke (Proto-Indo-Europese) plaats van de klemtoon hebben behouden. Ze zijn door middel van een streepje verdeeld in wortel en achtervoegsel. De beklemtoonde klinker wordt aangeduid met het teken $\mathcal{L}$.

$v \dot{r} k$ - a -	wolf	$v\'adh$ - ri -	magastraard	$p ilde{u} r ext{-} v a ext{-}$	eerste
vadh-á-	dodelijk wapen	dhū-má-	gecastreerd rook	$bh \dot{r}m$ - i -	beweeglijk
$sar{a}d$ -á-	(het) te paard zijn	dŕ-ti-	leren zak	$k \dot{r} \dot{s}$ - i -	landbouw
puș- t í-	voorspoed	ghṛ-ni-	hitte	$st\'o-ma$ -	hymne
sik- ti -	uitstroming	ghṛ-ṇi- ghṛ-ṇá-	hitte	dar - $mcute{a}$ -	vernieler
$par{\imath}$ - $tcute{\imath}$ -	(het) drinken	gnṛ-ṇa- kấ-ma-	wens	$nag ext{-}ncute{a} ext{-}$	naakt
glpha- ti -	gang	ки-ти-	wens	$vcute{a}k$ - va -	rollend

- (a) Verklaar waarom dit materiaal niet kan worden gebruikt om de plaats van de klemtoon te bepalen in de volgende woordstammen: $bh\bar{a}g$ -a- 'lot', pad-a- 'stap', pat-i- 'heer', us-ri- 'ochtendgloren'.
- (b) Geef de klemtoon aan in de hieronder gegeven stammen:

$$m\dot{r}dh$$
- ra - vijand tan - ti - touw $svap$ - na - slaap abh - ra - wolk phe - na - schuim $bh\bar{a}r$ - a - last $bh\bar{u}$ - mi - aarde $ghan$ - a - (het) doden stu - ti - lof $d\bar{u}$ - ta - boodschapper $ghar$ - ma - hitte $ghrs$ - vi - levendig

 Δ h geeft aspiratie (uitspreken met aanblazen) van de voorafgaande medeklinker aan; n, s en t zijn medeklinkers vergelijkbaar met n, sj en t maar uitgesproken met de tongpunt naar achteren gebogen; t is een t die als klinker functioneert. Het teken $\bar{z}$ boven een klinker geeft lengte aan.

 $-Alexander\ Piperski$

Opgave Nr 5 (20 punten). Gegeven zijn zinnen in het Nahuatl en hun Nederlandse vertalingen:

nimitztlazohtlaik hou van jou 2. tikmaka in āmoxtli jij geeft hem het boek

nitlahtoaik zeg iets

kātlītia in kuauhxīnki in pochtekatl de koopman brengt de timmerman ertoe te drinken;

de timmerman brengt de koopman ertoe te drinken

5. $titzar{a}htzi$ niki in ātōlli ik drink de atole 6. jij zingt 7. $tiku\bar{\imath}ka$

 $tinar{e}chtlakar{a}huilia$

9. kochi in tīzītl de genezer slaapt

niknekiltia in kuauhxīnki in āmoxtli 10. ik breng de timmerman ertoe het boek te willen hebben

jij laat iets voor mij achter

 $mitztar{e}huar{\imath}tekilia$ 11. hij slaat jou voor iemand; hij slaat iemand voor jou

kēhua in kikatl zingt het lied 12. $niktlalhuia\ in\ zihuar{a}tl$ 13. ik zeg de vrouw iets

 $tiktar{e}kar{a}hualtia\ in\ oktli$ 14. jij brengt iemand ertoe de wijn achter te laten

15. hij drinkt

16. tlachīhua in pochtekatl de koopman maakt iets

17. tēhuetzītia in zihuātl de vrouw brengt iemand ertoe te vallen

(a) Vertaal in het Nederlands op alle mogelijke wijzen:

- tiktlazohtlaltia in zihuātl in kuauhxīnki
- 19. $nar{e}chtzar{a}htzar{i}tia$
- 20. $tikhuar{t}eki$

8.

- 21. nikēhuilia in kikatl in tīzītl
- 22. nikneki in ātōlli
- 23. $mitztlakar{a}hualtia$
- (b) Vertaal in het Nahuatl:
  - hij brengt mij ertoe de atole te maken
  - jij maakt de wijn voor iemand
  - 26. de genezer brengt jou ertoe te slapen
  - 27. ik zing iets
  - ik val

⚠ Het Klassiek Nahuatl was de taal van het Azteekse rijk in Mexico.

De zinnen in het Nahuatl worden in een vereenvoudigde spelling gegeven. ch, hu, ku, tl, tz, $\boldsymbol{uh}$ zijn medeklinkers. Het teken $\bar{\boldsymbol{z}}$ boven een klinker geeft lengte aan.

Atole is een warme drank gemaakt van maizena.

—Bozhidar Bozhanov, Todor Tchervenkov

Bewerking: Alexander Berdichevsky, Bozhidar Bozhanov, Ivan Derzhanski, Ludmilla Fedorova, Dmitry Gerasimov, Ksenia Gilyarova, Stanislav Gurevich, Adam Hesterberg, Renate Pajusalu, Alexander Piperski, Todor Tchervenkov (hoofdredacteur).

Nederlandse tekst: Ivan Derzhanski, Aleksei Nazarov, Alexander Lubotsky.

Succes!

Zevende Internationale Olympiade in de Theoretische, Mathematische en Toegepaste Taalkunde

Wrocław (Polen), 26–31 juli 2009

Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 1. Dit zijn de woorden waaruit de telwoorden van het Soelka worden samengesteld:

- tgiang 1, lomin 2, korlotge 3, korlolo 4, ktiëk 5, mhelom 20;
- hori orom optellen, lo verdubbeling;
- a enkelvoud, o meervoud (vanaf 3).

Naamwoorden hebben verschillende vormen voor enkel- en meervoud (tu, sngu; vhoi, vuo). Er zijn aparte woorden voor een groep van vier kokosnoten, voor een groep van twee en een groep van vier broodvruchten (ngausmia, moulang, ngaitegaap).

Antwoorden:

- (a) a ksie a tgiang: 1 kokosnoot
  - o ngaitegaap a korlotge: 12 broodvruchten
  - o ngausmia a ktiëk: 20 kokosnoten
  - o vuo a lo ktiëk hori orom a tgiang: 11 betelnoten
- (b) 2 yams: a lo tu a lomin
  - 14 yams: o sngu a lo ktiëk hori orom a korlolo
  - 15 broodvruchten: o ngaitegaap a korlotge hori orom a moulang hori orom a tgiang
  - 20 betelnoten: o vuo a mhelom

Opgave Nr 2. Het N'Ko-schrift wordt van rechts naar links geschreven en gelezen. Het schrift is alfabetisch: elke letter staat voor een medeklinker of een klinker. De letters binnen een woord worden verbonden.

(a) Een tilde boven een klinkerletter geeft een lage toon aan, het ontbreken daarvan een hoge toon. Echter, een klinker heeft een middentoon als deze op dezelfde manier gemarkeerd is als de voorgaande klinker (als beide een tilde hebben of geen van beide er een heeft).

(b) Als twee opeenvolgende lettergrepen dezelfde klinker hebben en deze twee klinkers volgens de regels dezelfde markering zouden moeten hebben, wordt alleen de tweede klinker geschreven.

연역으로 - kòləlá	létere — AIALI
Λ ՂΔ $ extstyle f L$ ám $f e$ ne	bìlakóro — ⊐±ҸӀ҄҄҄҄9ӲӺ
¬PEFFE — wólowolo	jàmanaké — ﻣﻄﺄً־ֺ֖֪֪֪֪֞֞֞֞֞֞֞֓֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞֞

Zevende Internationale Taalkunde-Olympiade (2009). Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 3. We kunnen zien dat de namen van kinderen die op dezelfde dag van de week zijn geboren, telkens op elkaar lijkende beginklanken hebben:

- maandag: <u>k</u>auη mya?, <u>kh</u>iη le nwε, <u>kh</u>aiη miη thuη, <u>k</u>eþi thuη
- dinsdag: zeiya cə, su mya? so, susu win, shan thun, shu man cə
- woensdag: win i mun, lwin koko, win co aun, yadana u, yinyin myin
- $\bullet$ donderdag: pa
η we, pyesouŋ auŋ, $\underline{\mathbf{m}}\mathbf{i}\mathbf{m}\mathbf{i}$ khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ,
  $\underline{\mathbf{m}}\mathbf{yo}$ khiŋ wiŋ
- zaterdag: thoun un, ne lin, tin maun la?, thε? aun, tin za mo

Antwoorden:

- ŋwe siŋþu 13-07-2009 (maandag);
- **<u>so</u>** mo **co** 16-06-2009 (dinsdag);
- yε auη naiη 24-06-2009 (woensdag),
- daliya 18-07-2009 (zaterdag),
- <u>e</u> tin 14-06-2009 (zondag: in de gegevens zijn er noch zondagskinderen, noch namen die op een klinker beginnen),
- **phyuphyu win** 09-07-2009 (donderdag).

Opgave Nr 4.

Als de plofklank in de wortel	en de klinker in het achtervoegsel $\boldsymbol{a}$ is,	en de klinker in het achtervoegsel i is,
stemhebbend is	is het achtervoegsel beklemtoond.	is de wortel beklemtoond.
stemloos is	is de wortel beklemtoond.	is het achtervoegsel beklemtoond.

- (a) Deze regel geldt indien de wortel precies ėėn plofklank bevat. Als er twee plofklanken zijn $(bh\bar{a}g\text{-}a\text{-},\ pad\text{-}a\text{-},\ pat\text{-}i\text{-})$ of geen plofklank (us-ri-), is de plaats van de klemtoon niet te bepalen.
- (b) $m\dot{r}dh$ - $r\dot{a}$ -, $ph\acute{e}$ -na-, stu- $t\acute{i}$ -, tan- $t\acute{i}$ -, $bh\bar{a}r$ - $a\acute{a}$ -, $d\bar{u}$ - $t\acute{a}$ -, $sv\acute{a}p$ -na-, $bh\acute{u}$ -mi-, ghar- $m\acute{a}$ -, abh- $r\acute{a}$ -, ghar- $a\acute{a}$ -, $gh\acute{r}$ -s-vi-.

Opgave Nr 5. De zinnen in het Nahuatl beginnen met het gezegde. Het onderwerp en het lijdend voorwerp en/of meewerkend voorwerp volgen in willekeurige volgorde, voorafgegaan door *in* (het bepaald lidwoord).

Het werkwoord krijgt de volgende voorvoegsels:

- onderwerp: *ni* 1. pers. ev., *ti* 2. pers. ev., —— 3. pers. ev.;
- lijdend of meewerkend voorwerp: $n\bar{e}ch$ 1. pers. ev., mitz- 2. pers. ev., k- 3. pers. ev.;
- aanvullend lijdend/meewerkend voorwerp: $t\bar{e}$ 'iemand', tla- 'iets'.

Evenals de volgende achtervoegsels:

- 'ertoe brengen te $\dots$ ':
  - < onovergankelijk werkwoord> -tia (met verlenging van een voorafgaande i),
  - ⟨overgankelijk werkwoord⟩-ltia;
- 'voor ... doen': -lia (met verandering van een voorafgaande a in i).

 $Vaak\ wordt\ dezelfde\ handeling\ met\ of\ zonder\ een\ lijdend/meewerkend\ voorwerp\ uitgedrukt\ door\ verschillende\ werkwoorden.$

Antwoorden:

$(\mathbf{a})$	18.	tiktlazoht laltia	jij brengt de vrouw ertoe van de timmerman te houden;				
		$in\ zihuar{a}tl\ in\ kuauhxar{\imath}nki$	jij brengt de timmerman ertoe van de vrouw te houden				
	19.	$nar{e}chtzar{a}htzar{i}tia$	hij brengt mij ertoe te schreeuwen				
	20.	$tikhuar{\imath}teki$	jij slaat hem ik zing het lied voor de genezer ik wil de atole hebben				
	21.	$nikar{e}huilia$ in $kikatl$ in $tar{\imath}zar{\imath}tl$					
	22.	$nikneki\ in\ ar{a}tar{o}lli$					
	23.	$mitztlakar{a}hualtia$	hij brengt jou ertoe iets achter te laten				
(b)	24.	hij brengt mij ertoe de atole te m	aken <i>nēchchīhualtia in ātōlli</i>				
` /	25.	jij maakt de wijn voor iemand	$tiktar{e}char{\imath}huilia\ in\ oktli$				
	26.	de genezer brengt jou ertoe te sla	apen $mitzkochar{t}tia\ in\ tar{t}zar{t}tl$				
	27.	ik zing iets	$nitlaar{e}hua$				
	28.	ik val	nihuetzi				

Zevende Internationale Olympiade in de Theoretische, Mathematische en Toegepaste Taalkunde

Wrocław (Polen), 26–31 juli 2009

Opgave van de groepswedstrijd

Hieronder volgt een lijst van de 50 meest voorkomende woorden in het Vietnamees met het aantal keer dat ze voorkomen in een corpus (verzameling van teksten) van een miljoen woorden:

	Τừ	Số		Τừ	Số		Τừ	Số		Τừ	Số		Τừ	Số
1	và	13076	11	được	6620	21	ông	4224	31	làm	3762	41	nước	3176
2	của	12313	12	người	6434	22	công	4210	32	đó	3724	42	$ h \hat{ m e}$	3166
3	${ m m ilde{o}t}$	10587	13	những	6065	23	như	4088	33	phải	3637	43	quốc	3139
4	có	10488	14	với	5396	24	$c\tilde{u}ng$	4068	34	tôi	3484	44	tại	3105
5	là	10303	15	để	4984	25	về	4025	35	chính	3413	45	$ h \mathring{ ext{e}}$	3032
6	không	8451	16	ra	4881	26	ở	4005	36	nă m	3360	46	nói	3007
7	cho	8387	17	con	4685	27	nhà	3942	37	đi	3290	47	${ m tr}{ m \hat{e}n}$	2991
8	các	8383	18	đến	4645	28	khi	3890	38	sẽ	3268	48	thì	2941
9	trong	8149	19	vào	4548	29	$d\hat{a}n$	3811	39	bị	3218	49	thành	2899
10	đã	7585	20	này	4403	30	lại	3806	40	từ	3195	50	nhưng	2895

Vertaal zoveel als je kunt van de (hieronder gegeven) eerste tien leesteksten van een cursus Vietnamees voor gevorderde beginners, naar het Nederlands. In de teksten komen alle woorden uit bovenstaande lijst voor behalve vijf. Deze woorden zijn in de tekst gemarkeerd.

Bài môt. Mijn kamer

¹Đây **là** phòng **của tôi**. ²**Trong** phòng **có** nhiều đồ đạc. ³Đây **là** bàn **và** ghế. ⁴**Trên** bàn **có một** cái máy vi tính, **một** vài đĩa CD, **một** vài quyển sách, **một** cuốn **từ** điển Anh–Việt **và** rất nhiều bút. ⁵Đây **là** giường **của tôi**. ⁶**Trên** giường **có** gối, chăn **và một** cái điều khiển ti vi. ⁷Kia **là** tủ quần áo **của tôi**. ⁸**Tôi có** nhiều quần jean **và** áo thun. ⁹**Tôi không có** nhiều áo sơ mi. ¹⁰Dưới tủ **là** giày **và** dép. ¹¹Dây **là** điện thoại di động **của tôi**. ¹²Điện thoại **này** rất mới **và** đẹp. ¹³Kia **là** lò sưởi điện. ¹⁴**Trên** tường phòng **tôi có một** cái máy lạnh **và** cái quạt máy **và một** tấm gương. ¹⁵Phòng **tôi có** một cái ti vi nhỏ **và một** đầu đĩa DVD. ¹⁶Dây **là** cái tủ lạnh **của tôi**. ¹⁷**Trong** tủ lạnh **có** nhiều trái cây, **nước** ngọt **và** bia. ¹⁸**Trên** tủ lạnh **có** nhiều ly cốc. ¹⁹Phòng **của tôi** nhỏ, **nhưng tôi** rất thích nó.

Bài hai. Dhr Nam studeert Koreaans aan de Universiteit van Hanoi

¹Anh Nam **là** sinh viên. ²Anh ấy học tiếng Hàn ở trường Đại học Ngoại ngữ Hà Nội. ³Sáng nay, anh Nam thức dậy lúc 6 giờ. ⁴Anh ấy ăn sáng lúc 6 giờ 30 phút. ⁵Anh ấy đến trường lúc 7 giờ. ⁶Buổi sáng, anh Nam học Hội thoại tiếng Hàn. ⁷Anh ấy học **với một** giáo sư **người** Hàn **từ** 7 giờ **đến** 10 giờ. ⁸Lúc 10 giờ rưỡi, anh Nam **đi** gặp bạn. ⁹Bạn anh ấy **cũng là** sinh viên ở trường đại học. ¹⁰Buổi trưa, anh ấy **và** bạn ăn trưa ở căn tin **trong** trường Đại học. ¹¹Buổi chiều, anh Nam học **từ** 1 giờ rưỡi **đến** 4 giờ. ¹²Sau **đó**, anh Nam **đi** uống cà phê **với** bạn. ¹³Buổi tối anh Nam học tiếng Anh ở **một** trung tâm ngoại ngữ.

Bài ba. Dhr Lee komt naar Vietnam

¹Anh Lee **đã đi** Việt Nam hai lần, **một** lần **để** du lịch, **một** lần **để** học tiếng Việt.
²Anh Lee **đi** Việt Nam lần đầu tiên **vào năm** 2003.
³Anh ấy **đã đi** du lịch **ở các thành** phố lớn **của** Việt Nam: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Nha Trang, Đà Lạt.
⁴Anh Lee **đi** Việt Nam lần thứ hai cách đây 6 tháng.
⁵Lần **này**, anh Lee **đã đi** TP. Hồ Chí Minh **để** học tiếng Việt.
⁶Ở **đó**, anh Lee **đã** gặp nhiều giáo viên **và** sinh viên Việt Nam.
⁷Anh Lee thích **nói** tiếng Việt **với** sinh viên Việt Nam.
⁸Ở TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều **người** Hàn **Quốc**.
⁹Họ **làm** việc **ở công** ty Hàn **Quốc**.
¹⁰Ở trường đại học, anh Lee **cũng** gặp nhiều sinh viên Hàn **Quốc**.
¹¹Anh Lee rất thích TP. Hồ Chí Minh **và** rất thích tiếng Việt.
¹²Anh Lee **có** nhiều bạn Việt Nam.
¹³Họ **không** biết tiếng Hàn, vì vậy, anh Lee **nói** tiếng Việt **với** họ.
¹⁴Bây giờ, anh Lee **đã** trở **về** Hàn **Quốc**, **nhưng** anh Lee muốn **năm** sau trở **lại** Việt Nam.

Bài bốn. Van Hung werkt voor het bedrijf "Offo"

¹Xin chào **các** bạn. ²**Tôi** tên **là** Nguyễn Văn Hùng. ³Hiện nay, **tôi** đang **làm** nhân viên tiếp thị **cho công** ty thương mại Offo. ⁴Mỗi tuần **tôi làm** việc **năm** ngày, **từ** thứ hai **đến** thứ sáu. ⁵Buổi sáng thứ hai, **tôi** thường **có** họp **ở công** ty lúc 7 giờ sáng. ⁶**Tôi** thường **đi** nhiều nơi, gặp nhiều **người để** giới thiệu **về công** ty Offo. ⁷Vì vậy, **vào** thứ sáu, **tôi** thường rất mệt. ⁸Thứ bảy **và** chủ nhật, **tôi không đi làm**. ⁹**Tôi** thường nghỉ **ở nhà**. ¹⁰**Tôi** ăn nhiều, ngủ nhiều. ¹¹Đôi **khi tôi đến nhà** bạn **tôi**. ¹²**Tôi cũng** thường **đi** chơi **ở công** viên **với các con tôi**. ¹³Buổi tối thứ bảy, chúng **tôi** thường **đi** uống cà phê hay **đi** nghe nhạc. ¹⁴Ở TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều tiệm cà phê. ¹⁵Chủ nhật, **tôi** thường **đi** chơi bóng đá. ¹⁶**Tôi** rất thích hai ngày thứ bảy **và** chủ nhật. ¹⁷**Và tôi** rất ghét buổi sáng thứ hai.

Bài năm. Mijn familie

¹Xin giới thiệu **với các** bạn **về** gia đình **của tôi**. ²Gia đình **tôi có** 6 **người**: bố mẹ **tôi**, chị cả, **tôi**, **một** em gái **và một** em trai út. ³Gia đình **tôi** sống ở Hà Nội. ⁴Bố **tôi năm** nay 60 tuổi. ⁵Bố **tôi là** giám đốc **của một công** ty tư nhân. ⁶Mẹ **tôi là** giáo viên trường tiểu học. ⁷Chị cả **tôi năm** nay 27 tuổi, **đã** tốt nghiệp đại học **và** hiện đang **làm** việc **cho một công** ty thương mại. ⁸Chị ấy lúc nào **cũng** rất bận. ⁹**Tôi** còn **là** sinh viên **năm** thứ 3 khoa tiếng Nhật. ¹⁰Em gái kế **tôi cũng là** sinh viên. ¹¹Em ấy học **năm** thứ nhất khoa tiếng Anh. ¹²Chúng **tôi** đều học ở trường Đại học Ngoại Ngữ Hà Nội. ¹³Em trai út **của tôi** đang học ở trường Trung học Nguyễn Đình Chiểu. ¹⁴Vào cuối tuần, chúng **tôi** thường **đi** dạo ở **công** viên **và** nghe nhạc. ¹⁵Nghe **nói năm** sau chị cả **tôi sẽ** kết hôn.

Bài sáu. Ik woon in Ho Chi Minh-stad

¹**Tôi** sống **với** gia đình **tôi ở** Quận 1. ²**Từ nhà tôi đến** chợ Bến **Thành không** xa. ³**Tôi có thể đi** bộ **đến đó**. ⁴**Nhà tôi** nằm **ở** góc ngã tư đường Nguyễn Du — Cách Mạng Tháng Tám. ⁵Đối diện **nhà tôi là một** trạm xăng. ⁶Bên **phải nhà tôi là** khách sạn ABC. ⁷Khách sạn nhỏ, **nhưng** rất đẹp **và không** đắt. ⁸Bên trái **nhà tôi có một**

tiệm phỏ. ⁹Hàng ngày, buổi sáng, **tôi** thường ăn sáng **ở đó**. ¹⁰Phỏ **ở đó** rất ngon. ¹¹Nhà tôi không xa trường đại học. ¹²Tôi có thể đến trường bằng xe đạp hay xe máy. ¹³Khi có thời gian, tôi cũng có thể đi bộ đi học. ¹⁴Đi bộ từ nhà đến trường mất khoảng 30 phút. ¹⁵Tôi rất thích đi bộ đến đó. ¹⁶Đi bằng xe máy thì nhanh hơn, chỉ mất khoảng 7 phút. ¹⁷Nhà tôi địa chỉ **ở** số 35 đường Cách Mạng Tháng Tám, Quận 1, **Thành** phố Hồ Chí Minh.

Bài bẩy. Het restaurant

¹Chủ nhật tuần trước, chúng tôi đi ăn tối ở một nhà hàng. ²Nhà hàng này tên là Quê Hương. ³Đó là một nhà hàng nổi tiếng ở TP. Hồ Chí Minh. ⁴Các món ăn ở đó không đắt lắm. ⁵Chúng tôi đã gọi nhiều món như chả giò, nem nướng, tôm nướng, lầu hải sản. ⁵Sau đó, các bạn tôi còn gọi thêm cơm chiên và món tráng miệng. ⁷Chúng tôi uống bia Sài Gòn. ⁸Bia Sài Gòn là một loại bia của Việt Nam. ⁹Các bạn nữ không uống bia mà uống nước ngọt. ¹¹Nhà hàng Quê Hương lúc nào cũng rất đông khách. ¹¹Nếu khách đến vào thứ bảy và chủ nhật thì thường không có chỗ ngồi. ¹²Các bạn tôi đều thấy món ăn ở đây rất ngon. ¹³Có lẽ chủ nhật tuần này, chúng tôi sẽ trở lại ăn tối ở đó.

Bài tám. Souvenirwinkel in Hue-stad

¹Chúng **tôi có một** cửa hàng chuyên bán đồ lưu niệm ở Huế. ²Khách **đến** thường là cả khách Việt Nam lẫn khách **nước** ngoài. ³Vào tháng 7, tháng 8, mùa du lịch, cửa hàng chúng **tôi** đông khách hơn. ⁴Vì vậy, chúng **tôi** thường mở cửa sớm hơn **và** đóng cửa muộn hơn. ⁵Các ngày **trong** tuần, chúng **tôi** thường mở cửa lúc 7 giờ sáng, **và** đóng cửa 10 giờ đêm. ⁶Nhưng những ngày cuối tuần, **khi** đông khách, chúng **tôi có thể** mở cửa **đến** 12 giờ đêm. ⁷Vào tháng hai hàng năm, cửa hàng chúng **tôi** thường đóng cửa **trong** khoảng hai tuần. ⁸Lý do **là** nhân viên cửa hàng nghỉ Tết.

⁹Khách **của** chúng **tôi là những người** du lịch **nước** ngoài **và** cả Việt Nam. ¹⁰Họ thường mua quà lưu niệm **để** tặng **cho** bạn bè, đồng nghiệp. ¹¹Khách **có thể** trả bằng tiền đô hoặc tiền Việt. ¹²Cửa hàng chúng **tôi có** rất nhiều quà lưu niệm. ¹³Nhiều món quà nhỏ, tuy **không** mắc **nhưng có** ý nghĩa kỷ niệm **về** Việt Nam hay **về thành** phố Huế. ¹⁴Chúng **tôi** rất vui vì **những** đồ vật **này** tuy nhỏ **nhưng đi** khắp **thế** giới.

Bài chín. Tickets naar Vietnam

¹Sáng nay, **tôi** cùng bạn **tôi đi** mua vé máy bay. ²Chúng **tôi** muốn **đi** Việt Nam **để** học tiếng Việt **trong** hai tháng nghỉ hè. ³Tháng 7, tháng 8 **là** mùa du lịch, vì vậy **có** rất nhiều **người** muốn sang Việt Nam. ⁴Ở phòng bán vé **của Công** ty Hàng **không** Việt Nam, chúng **tôi được một** cô nhân viên tiếp đón. ⁵Cô ấy rất vui vẻ, **nhưng lại không** biết tiếng Nhật. ⁶Chúng **tôi phải nói** chuyện **với** cô ấy bằng tiếng Anh. ⁷Bạn **tôi đã** hỏi mua vé máy bay giảm giá **từ** Tokyo **đi** TP. Hồ Chí Minh. ⁸Cô nhân viên **cho** biết **là** vì thời gian **này có** nhiều khách **đi** du lịch **ở** Việt Nam, nên **không có** vé giảm giá. ⁹Giá vé **chính** thức, loại vé hạng phổ thông, **một** chiều **là** 450 đô la. ¹⁰Giá vé hạng thương gia **thì** còn đắt hơn.

¹¹Chúng **tôi đã nói** chuyện **với** cô nhân viên khoảng 30 phút. ¹²Sau **đó**, chúng **tôi** quyết định mua vé khứ hồi hạng phổ thông. ¹³Thời gian bay **từ** Tokyo **đến** TP. Hồ

Chí Minh khoảng 5 tiếng. ¹⁴Tuần sau chúng **tôi sẽ** khởi hành. ¹⁵**Tôi** rất muốn **đi** Việt Nam học tiếng Việt, **nhưng tôi** hơi lo lắng: **Có** lẽ **ở** Việt Nam nóng lắm.

Bài mười. Hotel "Sao Mai"

¹Khách sạn Sao Mai **là một** khách sạn 3 sao, nằm ở Trung tâm **Thành** phố Hà Nội.
²Đây **không phải là một** khách sạn lớn, **nhưng lại có** nhiều khách **nước** ngoài nhờ **vào** chất lượng dịch vụ **của** nó. ³Khách sạn Sao Mai nằm gần bờ hồ Hoàn Kiếm.
⁴Chỉ cần đi bộ khoảng 5 phút **là có thể đến** bờ hồ. ⁵Tuy nằm ở trung tâm **thành** phố **nhưng** khách sạn Sao Mai rất yên tĩnh, sạch sẽ.

⁶Khách sạn **có** tất cả 6 tầng **và** khoảng 70 phòng ngủ. ⁷**Trong** mỗi phòng ngủ đều **có** tủ lạnh, **nước** nóng **và** điện thoại. ⁸**Có** ba loại phòng khác nhau: phòng đặc biệt giá 500.000 đồng **một** đêm; phòng loại thường giá 350.000 đồng **một** đêm **và** phòng loại rẻ 250.000 đồng **một** đêm. ⁹Phòng đặc biệt **và** phòng loại thường **thì** rộng rãi **và có** máy lạnh, còn phòng loại rẻ **thì** chỉ **có** quạt máy. ¹⁰Khách sạn Sao Mai **cũng có một nhà** hàng phục vụ ăn sáng miễn phí.

¹¹Vào mùa du lịch, nhiều khách sạn khác tăng giá phòng. ¹²Nhưng khách sạn Sao Mai vẫn giữ giá cũ. ¹³Hơn nữa, tiếp tân ở khách sạn này có thể nói được tiếng Anh, tiếng Nhật và tiếng Hàn rất giỏi. ¹⁴Chính vì vậy, nhiều du khách thích đến ở khách san này mỗi khi ho đến thăm Hà Nôi.

*

Dit zijn de woorden van de lijst die in de teksten voorkomen, in alfabetische volgorde:

Số	Τừ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ
8	các	15	để	31	làm	46	nói	48	thì
35	chính	18	đến	3	${ m m ilde{o}t}$	41	nước	34	tôi
7	cho	37	đi	36	n m	26	ở	47	${ m tr}{ m \hat{e}n}$
4	có	32	đó	20	này	33	phải	9	trong
17	con	11	được	12	người	43	quốc	40	từ
22	công	28	khi	27	nhà	38	$s\tilde{e}$	1	và
2	của	6	không	23	như	49	${\it th}$ anh	19	vào
24	$c\tilde{u}ng$	5	là	50	nhưng	42	$ h \hat{ m e}$	25	về
10	đã	30	lại	13	những	45	$ h \mathring{ ext{e}}$	14	với

⚠Het Vietnamees behoort tot de Austroaziatische taalfamilie. Het wordt door ongeveer 66 miljoen mensen gesproken in Vietnam (zie de kaart).

ă, â, ê, ô, ơ, ư, y zijn klinkers; ch, đ (Đ), gi, kh, ng, nh, ph, th, tr, x zijn medeklinkers.

Het Vietnamees heeft zes tonen (melodieën, waarop de individuele syllaben worden uitgesproken). Èën toon wordt niet aangegeven, de andere vijf tonen worden aangegeven met een diacritisch teken boven $(\acute{\bf a}, \grave{\bf a}, \~{\bf a}, \acute{\bf a})$ of onder $(\ddot{\bf a})$ de klinker.

-Boris Iomdin

Nederlandse tekst: Aleksei Nazarov.

Succes!